

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Rerum permutatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

ff. Vetus. Bartolus ad lib. rit. Digestorum.

ris gentis. s. quimmo. s. de pact. Quid in actione prescriptis verbis, que oritur ex pacto de permuando, vide doct. in dicto s. actionum. Infr. de actio.

LEX II.

1 Contractus innominati iudicantur fm naturam contractuum nominatorum, quibus equiparantur.

Agitur. Qui permutat, debet cauere de vitis, et morbis, sicut vendes. h. d. C. Mo. q. contractus innominati iudicantur secundum naturam sicut nominatorum quibus assimilantur. Simile s. de posi. l. i. s. si quis seruus. hic dicitur, quoniam permutatio vicina est emptioni. Simile in leum qui. s. commoda.

De prescriptis verbis, & in fact. actionibus. Rub. v.

- 1 Actio prescriptis verbis, quibus casibus locum habeat.
2 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
3 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
4 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
5 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
6 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
7 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
8 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
9 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.
10 Actio prescriptis verbis, et actio in factum distant.

ADDITIONES.

- a ALEX. C. Questione prima. In quibus casibus habeat locum actio prescriptis verbis, adde gl. et doc. in d. l. ex placito. de rer. pmu.
b ALEX. C. Non est verum. Adde gl. et Bar. in d. l. ex placito.
c ALEX. C. Ad secundam questionem, que est de iura inter actionem prescriptis verbis et in factum, adde Bal. in l. ex placito. in m. qo. C. de rerum pmu. et vide etiam gl. et Bar. et doc. in s. actionum. Infr. de act. adde que pono in l. proxi.

LEX I.

- 1 Prescriptis verbis vel in factum agitur ubi est incertum in quam speciem contractus cadat.
2 Conductor quod dicatur qui pecuniam dat, alius locatoz.

Nonnunquam. Ubi incertum est contractus cadat, ad actionem prescriptis verbis, seu in factum recurritur. h. d. C. Mor. quod dixi in sumario, nota legem nostram. C. Op. ad primam exemplum hic positum per Juris consultum. Nam de iure conductor est ille, qui dat pecuniam, et alius dicitur locatoz, vt d. l. i. s. si quis seruus. s. de posi. l. i. eo. In naturalis. s. at cum do. Ergo hoc est certum, quod dominus nautis est locatoz, et dominus mercium est conductor. Sol. Posito quod hoc sit, tamen est incertitudo circa contractum, scilicet an locauerit nauem, an locauerit operas suas, seu re et opes

ram, et propter hanc incertitudinem circa factum deuenitur ad actionem prescriptis verbis, seu in factum, etc.

ADDITIONO.

a ALEX. C. Nonnunquam. Adde an actio prescri. verbis, et actio in factum sit idem. no. Bal. et doc. post gl. in l. j. C. de re. pmu. et gl. Bar. in rub. s. eod.

LEX V.

Naturalis. No. difficultior et vtilior fore legem, que sit in Digesto veteri. Jurisconsult. in qua plene tractat materia, vt factio in questionibus meis, et primo ponitur thema et qo. Secundo altius exordit materia, diuidendo ea in quatuor partes, scilicet i quatuor sicut innominatos. Tertio psequitur primam. Quarto psequitur secundam. Quinto psequitur tertiam. Sexto psequitur quartam. Septimo determinat questionem propositam. Octavo, in hac questione. Tertia ibi, et si quidem. Quarta ibi, et cum do. Quinta ibi, qo si facia. Sexta ibi, sed si facio. Septima ibi, si ergo legamus per particulas. Prima particula non habet summariu, nec recipit oppositionem, et mere factum ponit, et scilicet a particula, et ponit dicitur ne materia mera, non recipit summariu, sed contraria, et gl. no. op. ponit, nec dar solutionem. Sed ego fortissime oppono qd etiam in aliis speciebus consistit sicut innominati. Quandoque enim do, vt facias. Quandoque do tibi, vt l. uetus. Tertius faciat. Quia doq. do tibi, vt quid contingat seu obueniat. Ita sunt verba eiusdem Pauli Jurisconsulti, vt l. senatus. s. i. de donat. causa mort. Sol. contractus proprie est, quando vltro citroq. onus obligatio, vt l. ab eo. la. j. de verb. signifi. Intendit ergo Jurisconsultus hic tractare materiam dationis ob causam quando cadit in sicut, hoc est, quod dicit, totius obligationis rem dari contractus, sed in casibus legis contrarie, licet sit datio ob eam, tamen non contractus, quia recipiens non obligatur ad aliquid faciendum, vel dandum. C. Secundo opp. et fortiter sicut contractus, per vt, et sic sub mo. s. ego video qd quibus dicitur p. h. l. si intra. s. de pac. et sic erit, do si facias, vel facio h. des. et similia, non est ergo perfecta dicitio, qd hic ponit per Jurisconsultu. Rnd. per si, inducit dicitio. et ea qd sunt in conditione non sunt in obligatione, vt l. si quis sub conditione. s. si quis omni. cau. testa. et sic est proprie sicut, qd non vltro citroq. oritur obligatio. ego dicit in dicta l. si intra. C. Tertio opp. no. facere, et si species dicitur, et a facere, vt l. in factio. j. de condi. et demom. Sed ego repeto sicut innominati, do, vt no. facias, vel no. facio, vt des. vel. dedi. in princip. s. de cond. cau. da. ergo hic Jurisconsultus non diuisit. Rnd. factum potest accipi, vt genus, et diuiditur in affirmatiuam, et negatiuam, vt in facere et non facere, vt d. l. in factio. de condi. et demom. Hic ergo accipit Jurisconsultus in genere, et copre hedit facere et non facere, s. sicut in professione non sunt in obligatione firmariue fuerit promissum. C. Quarto oppo. qd sunt plures species sicutum qui possunt colligi ex geminatione eorum, que hic ponuntur, scilicet, do, et facio, vt des. vel do, et facio, vt facias, vel do, vt facias, et des. et similia, et sic possunt triplicari et quadruplicari, et tunc erunt infinite species contractuum innominatorum. Respondeo, quando datur doctrina de simplicibus, intellige statim de missis, vt Infr. de actio. s. item missa. et de libe. et posthu. l. si ita. vnde Jurisconsultus cum hic posuerit diuisionem simplicium statim intellegit, et comprehendit contractum, si misceatur.

ADDITIONES.

- a P. PAV. P. C. Naturalis. Quo modo ex contractibus innominatis oritur obligatio naturalis ante implementum, et cuius sit effectus, vide Soci. super rub. de verb. oblig.
* ALEX. C. Species distincta. Adde ad hoc per Barro.
1 Prescriptis verbis actio datur vt fiat qd conuenit, alias condemnatur ad interesse.
2 Conditio ob causam non oritur ex ipso contractu, sed extra id, quod agitur.
3 Verbum recipio, vel accipio de necessitate non inducit traditionem domini.
4 Dandi in obligationibus ex contractibus innominatis non cogitur quis precise, imo liberatur prestando interesse.
5 Libellus in actione prescriptis verbis qualiter formetur.
6 Contractus quisnam erit datio sit, propter aliquid factum.
7 Contractus innominatus est, qui habet similitudinem cum mandato, do, vt alius des, vel in aliquam causam conuertas.
a s. Et si quidem. Hec est tertia pars, in qua psequitur natura primi sicut, in nominati, do vt des. et breuiter hoc intendit, si pecunia datur vt res recipiatur, est emptio, sed si res datur, et contra, etc.